

УДК 811.111'373.4'371-116.3

БІБЛЕЇЗМИ В ПРОМОВАХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ КІНЦЯ ДВАДЦЯТОГО ТА ПОЧАТКУ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШОГО СТОЛІТТЯ

Вікторія Четайкіна

*Львівський національний університет імені Івана Франка
(вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000)*

Проаналізовано прагматичні функції біблеїзмів у промовах американських Президентів кінця XX та початку XXI століть, а також майстерне використання Біблії як прецедентного тексту. У дослідженні висвітлено прагматичні функції біблеїзмів, вжитих без жодних змін, трансформованих біблеїзмів, а також слів та виразів, “породжених” Біблією, що трапляються в промовах Вільяма Клінтона, Джорджа Буша-молодшого, Барака Обами.

Ключові слова: біблеїзми, прецедентний текст, інтертекстуальність, вертикальний контекст, цитування, фразеологізм, алюзія, прагматика, риторика

Мета цієї розвідки – дослідити прагматичну функцію біблеїзмів у промовах Вільяма Клінтона, Джорджа Буша-молодшого та Барака Обами.

Цитати та алюзії як невід’ємна частина вертикального контексту, відіграють важливу роль у сприйнятті тексту цільовою аудиторією. Проте для успішного донесення повідомлення автор повинен враховувати її фоніві (соціо-культурні) знання. Тому не випадково саме Біблія, завдяки своїй універсальності та всепоширеності, стала основним прецедентним текстом у промовах американських Президентів та забезпечила ефективне втілення головних функцій “президентського дискурсу”, зокрема, функцію повідомлення (комунікативну) та функцію впливу [12, с. 64]. Як стилістичний засіб слова та вислови із Біблії у художньому й публіцистичному стилях літературної мови слугують для пувираження піднесеності, урочистості та динамічності розповіді [16, с. 48].

Святе Письмо посідає важливе місце в збагаченні мов та літератур світу. Впродовж віків християнські істини передавали з покоління в покоління завдяки перекладам Біблії. Книгу Книг перекладено 2200 мовами із 2700 існуючих, що об’єднало світову спільноту навколо певних біблійних ідеалів та понять. Тому не випадково, що саме Біблія займає важливе місце в США – державі, що складається з представників різних націй та віровизнань. До речі, в соціолінгвістиці тапер набуває поширення теорія так званої “мовної справедливості”, згідно з якою в глобальному світі повинна панувати лише одна глобальна мова, і цією мовою повинна бути англійська [24, с. 14].

З часів, коли перші європейці прибули в Нову Землю, привізши з собою Женевську Біблію, ця книга стала символом віри в краще майбутнє. Перша Біблія, надрукована в

Західній півкулі (спочатку в 1663, а потім в 1665 році), переклав алгокінською мовою американських індіанців американський колоніальний пастор англійського походження Джон Елліот. Потім, майже через сто років, німецький емігрант Крістофер Саур почав працювати над своїм перекладом Біблії. Біблія Саура стала першим перекладом Святого Письма європейською мовою – німецькою, надрукованою на американській землі. Проте пройшло чимало часу до того, як перша англійська Біблія вийшла друком у колоніальній Америці. До цього англійське населення користувалося Біблією Короля Якова (KJV), яку доводилось привозити з Англії, ажде всі права на неї належали Англійській Короні. KJV декілька раз передруковувалась в Америці, зазнаючи певних змін. Так, наприклад, Джон Веслі видав “виправлений” KJV New Testament, в якому налічувалось понад 12 000 змін. Уперше в колоніальній Америці повне видання англійської Біблії Короля Якова надрукував Роберт Айткен у 1782 році. Праця Айткена отримала схвалення від Президента Джорджа Вашингтона і стала відома як “Біблія американської революції” [27]. У 1833 році відомий лексикограф Ноа Вебстер видав KJV, внісши низку змін у Книгу: він замінив архаїчний англійський правопис слів їхніми американськими відповідниками та намагався уникати фраз, які, на його думку, “були образливими та навіть невитонченими”. Ставало очевидним, що представники різних націй, які формували американський народ, потребували Біблії, яка б була написана зрозумілішою їм мовою, а саме – американською англійською, тому чимало перекладачів та релігійних діячів трудилися над цим. Одною з, можливо, найцікавіших спроб такого “оновлення” Біблії став переклад суфражистки Джулії Е. Сміт. Ця праця була відверто невдалою, проте вона займає важливе місце в історії перекладів Біблії англійською мовою та способів її перекладу. В своїй роботі Сміт застосувала механічний підхід: вона перекладала кожне гебрійське та грецьке слово, що траплялося в тексті, англійським прямим відповідником. Важливе місце в історії перекладів Біблії в США займає *The Revised Standard Version of the Bible (RSV)*, робота над якою тривала з 1927 до 1952 року. Хоча RSV одразу здобула популярність серед американського населення, проте ставлення до неї було неоднозначне з боку консервативного християнства (фундаменталістів), які стверджували, що цей переклад недбало передає Біблійний текст. Прикладом цього є переклад Книги від Ісаї 7:14. В KJV йдеться: “Therefore the Lord himself shall give you a sign; Behold, a virgin shall conceive, and bear a son, and shall call his name Immanuel” [28]. Перекладачі RSV використовують слово *woman* замість *virgin*, що спотворює текст оригіналу: “Therefore the Lord himself will give you a sign. Behold, a young woman shall conceive and bear a son, and shall call his name Imman’u-el” [28]. Важливе місце серед перекладів Біблії в США посідають *The New International Version of the Bible* (1978), *The Living Bible* (1971), *The New American Standard Bible* (1971) та *The New King James Version* (1980), де перекладачі, намагаючись зробити Біблію доступною для розуміння широкого кола читачів, а зокрема дітей, беруть за основу принцип перекладу *thought-for-thought* [26].

Дуже цікавими є результати дослідження *The Bible in American Life*, що його провів Центр вивчення релігії та американської культури провідних університетів штату Індіана у 2013 році. Згідно з поданою інформацією, Біблія дуже поширена серед населення цього штату, серед жінок більше, ніж серед чоловіків (56% до 39%), серед афроамериканців більше, ніж серед людей європейського походження (70% до 44%),

серед старших людей віком за 70 років більше, ніж серед молоді віком від 18 до 29 років (56% до 44%) [30]. Такі дані відповідають історії, адже коли американських невольників привезли на континент сучасних США, то саме релігія, християнська значною мірою, попри свої позитивні функції, також служила інтересам експлуататорів, щоб заставити невольників коритися. Згадаймо страдницький образ дядька Тома з твору Геріет-Бічер Стоу “Uncle Tom’s Cabin”.

Термін “біблеїзм” має низку дефініцій у науковій літературі. На думку О. Ахманової, термін “біблеїзм” – це словосполучення, цитата (речення) або слово достеменно встановленого біблійного походження, що входить до лексичного складу мови [2, с. 66]. Дослідник О. Солошенко уточнює визначення О. Ахманової: біблеїзм треба розглядати не просто як слово чи вираз, взяті з Біблії, а також і як лексико-фразеологічну одиницю, що можна вивести зі Святого Письма (“prodigal son”), або яка виникла під її впливом, як, наприклад, анатомічний термін “Adam’s apple” = кадик [15, с. 132]. “Лексикон загального та порівняльного літературознавства” пропонує таке визначення: “біблеїзм – це слово чи вислів із Біблії” [10, с. 68]. За А. Бірехом та Й. Матешичем, біблеїзми – це ті мовні одиниці, що перейшли до тексту-приймача з Біблії, або ті, на які вплинула її семантика [4, с. 41]. За Р. Зорівчак, “біблеїзми” – це окремі слова та фразеологізми (в широкому розумінні цього терміна, включно з прислів’ями та приказками), які, відірвавшись від біблійного тексту, широко вживають у мовленні, побутовому та літературному [7, с. 103]. Н. Андрейчук визначає біблеїзм як зафіксовану в тексті Біблії фразеологічну одиницю, що має синтаксичну структуру словосполучки, де семантична єдність домінує над структурною роздільністю компонентів, які утворюють цілісність [1, с. 56]. До речі, біблеїзми включають не тільки фразеологічні одиниці, а й поодинокі слова, зокрема власні назви.

На жаль, у ніхці лексикографічних джерел немає терміна “біблеїзм”, зокрема, в “Лингвистическом энциклопедическом словаре” [11, с. 74], “Енциклопедії сучасної України” [6, с. 619], “Словнику української мови” [14, с. 172, 173] та в термінологічній енциклопедії “Сучасна лінгвістика” [13, с. 52].

На підставі цитованих дефініцій та власного дослідження пропоную таке визначення: “біблеїзм” – це слово (часто – власне ім’я) чи фразеологічна одиниця, які вжито в тексті Біблії, а отже, в їхню семантичну структуру під впливом контексту входить сема “величність, урочистість”, “зв’язок з Біблією”. Водночас враховуємо, що до біблеїзмів входять вислови з пейоративною конотацією, наприклад, *cast pearls before swines*.

Промови американських Президентів завжди виділяються своєю урочистістю, піднесеністю та художньою майстерністю. Наприклад, наскільки високо американці цінують пафосно-мистецький рівень промов Президента Авраама Лінкольна свідчить той факт, що дві його промови – *Address Delivered at the Dedication of the Cemetery at Gettysburgh* та *Second Inaugural Address* – включено в престижну Антологію американської літератури [23, с. 672; с. 673–674]. Укладач Антології при цьому зазначає: “As the *House Divided* speech suggests, Lincoln now added to the often biting satirical humor, and to the logic and natural grace of his earlier utterances, a resonance and wisdom that mark his emergence as a national political leader and as a master of language” [23, p. 671]. Згідно з промовою *House Divided*, до звичної їдкої сатири Лінкольна додає гумористичний елемент, і до логічності й величності його попередніх висловів резонансність та му-

дрість, що виділяє його промови як промови національного вождя, Майстра емоційного мовлення.

Американські Президенти красномовно вплітають біблійні алюзії у свої промови з прагматичною метою. Їхні звернення пронизані словами, фразеологічними одиницями з Біблії, а також трапляються цілі цитати. Цікавими з погляду цитування Біблії є промови Президентів, де вони безпосередньо посилаються на прецедентний текст – Біблію. Так, наприклад, Президент Барак Обама у своєму Першому інавгураційному зверненні використав рядки з Першого послання Апостола Павла до Коринтян, посилаючись на Святе Письмо: “We remain a young nation, but in the words of Scripture, the time has come “to set aside childish things” [25]. У біблійному тексті Апостол Павло змальовує любов до ближнього і наголошує на тому, що впродовж усього свого життєвого шляху людина повинна керуватися цією чеснотою: “When I was a child, I spake as a child, I understood as a child, I thought as a child: but when I became a man, I put away childish things” [28]. Цитуючи Святе Письмо, Президент Обама закликав ще зовсім молодий американський народ до змін, пам’ятаючи при цьому благородну ідею, що лежить в основі, а саме рівність всіх її громадян: “the God-given promise that all are equal, all are free, and all deserve a chance to pursue their full measure of happiness” [25].

У своїй промові 9 вересня 2001 року, коли американський народ зазнав страшного удару від терористів, Джордж Буш-молодший звернувся до Псалма 23: “And I pray they will be comforted by a Power greater than any of us, spoken through the ages in Psalm 23: “Even though I walk through the valley of the shadow of death, I fear no evil for you are with me” [25]. Закінчити промову біблійним Псалмом 23 було більш ніж доречно, оскільки в хвилини жаху і сум’яття люди, звичайно ж, звертаються до Бога, а отже, і до Біблії. При цьому треба врахувати, що Біблія відіграла дуже важливу роль у формуванні американців як нації і поширені уривки з Біблії добре відомі їм усім: “Ye, though I walk through the valley of the shadow of death, I will fear no evil: for though art with me” [28]. Тому не дивно, що саме Псалм 23 американці назвали одним зі своїх улюблених біблійних текстів, про що свідчать результати вищезгаданого дослідження [30]. Президент вжив цей уривок без значних трансформацій, проте замість архаїчних форм *ye, though, art* він використав сучасні відповідники *even, you, are*, щоб зробити повідомлення доступнішим для сприйняття населенням.

Біблеїзм *the valley of shadow* трапляється також у знаменитому вірші популярного американського поета Едгара Алана По “Eldorado” [30]. До речі, біблійний образ тут цілком переосмислений.

Ще на один приклад цитування з посиланням на текст першоджерела натрапляємо в Першій інавгураційній промові Вільяма Клінтона: “The Scripture says, “And let us not be weary in well doing: for in due season we shall reap, if we faint not” [25]. У своєму посланні Апостол Павло дає деякі вказівки щодо взаємного співжиття, а зокрема – робити добро ближньому. Президент Клінтон використав цю фразу в тексті промови з тією ж прагматичною метою, з якою вона вжита в тексті першоджерела: він закликав народ до нових звершень на благо усієї нації, а отже, кожного американця.

Цікавим прикладом трансформації поширеного біблійного вислову є рядки із Першого інавгураційного звернення Барака Обами: “Starting today, we must pick ourselves up, dust ourselves off, and begin gain the work of remaking America” [25]. Джерелом цієї

цитати є Книга від Пророка Ісаї 52 : 2: “Shake thyself from the dust; arise and sit down, O Jerusalem: loose thyself from the bands of thy neck, O captive daughter of Zion” [28]. Цими рядками Пророк Ісаїя закликає і надихає Богом обраний ізраїльський народ піднятися після глибокого морального занепаду, а також вигнання зі своєї землі асирійцями. Біблійну цитату Президент Барак Обама трансформувач, вживаючи замість глибоко біблійного вислову *shake thyself from the dust* видозмінену біблійну фразу з тим самим образом праху *dust ourselves off*; замінив розмовне слово *arise* на слово такого ж регістру *pick up*. Цитуючи відому фразу Пророка Ісаї, який, згідно з Біблією, намагався підбадьорити свій народ від гріховного падіння і моральної деградації (вживаючи сучасні терміни), Президент США відповідно звернувся до американського народу, вірячи, що добре відомий їм образ Пророка Ісаї вплине на свідомість американців. Перед цим абзацом читаємо в тексті Президента ствердження величі Америки, однак з певним застереженням необхідності деяких змін, і це застереження він висловив, звертаючись до Біблії та Пророка Ісаї.

У своїх промовах Президенти також використали дво- чи трислівні біблеїзми. Цього вже достатньо, щоб у цільового читача, добре обізнаного з Біблією, створився відповідний контекст із біблійною фразою як ключовою. Прикладом такого вживання є фразеологічна одиниця біблійного походження *a promised land*, яка є в Другому інаугураційному зверненні Вільяма Клінтона. Цей біблеїзм видається нам добре відомим і означає місце, де на людей очікують багатство, здоров'я та щастя [18, с. 218]. Longman Dictionary of English Idioms подає таке визначення цього біблеїзму: *the (or sometimes a) promised land* a pleasant land or situation to which one looks forward with eagerness: ... her ambition was always to come to England which she thought of as a promised land. (Nova Nov 74) II ... it is important to remember that Revie cannot lead England to the promised land in one match. (Daily Mirror 30 Oct 74) [N] < From the Bible referring to Canaan, the land that was promised to the Jews by God. [19, с. 187]. Згідно з Біблією, Господь сказав Аврааму, який був відданий Йому і слухняний, вийти із своєї землі й дому свого батька і йти до землі Ханаанської, яку Він йому покаже. Зате Він утворить від Авраама великий нарід і благословить його. Земля Ханаанська – земля, яку Господь пообіцяв Авраамові за відданість. Ось, до прикладу, рядки з Біблії: “And it shall come to pass, when ye be come to the land which the Lord will give you, according as he hath promised, that ye shall keep this service” [28]. Президент Клінтон назвав землею обітованою США – державу, яку створили батьки-засновники на принципах демократії та рівності. І дещо трансформуючи цей фразеологізм, він наголосив на тому, що на порозі третього тисячоліття головним завданням всіх американців є не лише зберегти засади, але й надалі розвивати цю могутню наддержаву: “Guided by the ancient vision of a promised land, let us set our sights upon a land of new promise” [25].

У зв'язку з розвитком мови деякі біблеїзми існують у декількох лексичних варіантах [17, с. 238], зокрема вираз, що належить до вербалізованого концепту ДОПОМОГА – to extend (give, lend) a (helping) hand. Джордж Буш-молодший у своїй промові, яку він виголосив у Парламенті Лондона 19 листопада 2003 року, вжив цей вислів у повністю біблійній лексичній формі: “To those who cling to power through corruption and deceit and the silencing of dissent, know that you are on the wrong side of history; but that we will *extend a hand* if you are willing to unclench your fist” [25]. Ось рядки із New English

Version: “She opens her arms to the poor and **extends her hands** to the needy” [28]. У Прислів'ях 31 цар Лемуїл розповідає про важливі настанови, які він отримав від своєї матері, а зокрема про важливість хорошого супутника в житті. Цар говорить, що добра дружина – цінніша за корали, адже вона допомагає знедоленим та простягає руку допомоги нужденним.

Пристосовуючи біблійні істини до сучасного життя, Президент Буш алюзивно звернувся до Прислів'я 9, де в образі жінки змальовано мудрість, яка побудувала свій дім на семи стовпах [28]. Він ствердив, що перший, другий та третій стовпи – стовпи безпеки, на яких можна будувати демократію: “The peace and security of free nations now rests on three pillars: first, international organisations must be equal to the challenges facing our world, from lifting up failing states to opposing proliferation” [25]. Можна вважати, що біблійна фраза тут виконує не лише комунікативну функцію, але й емотивну, тобто, викликає певні почуття ентузіазму, захоплення, віри.

У цьому зверненні Президент також ствердив, що американці – побожна нація. Він згадав, що фраза “Good News” (“Боговіщення”) вперше з'явилася у перекладі Вільяма Тіндла. Президент також згадав релігійних діячів Веслі та Вільяма Буса. Він наголосив, що в кожному американцеві є щось від англійської нації: “It’s rightly said that Americans are a religious people. That’s, in part, because the “Good News” was translated by Tyndale, preached by Wesley, lived out in the example William Booth. At times, Americans are even said to have a puritan streak – where might that have come from? Well, we can start with the Puritans” [25]. У промові йдеться також про 10 Заповідей Божих. Правда, відповідно до ментальності американців, думка про 10 Заповідей висловлена доволі іронічно, оскільки Президент Вільсон прибув до Європи із 14 Твердженнями про мир, на що Президент Франції зауважив, що сам Бог має лише 10 Заповідей: “President Wilson had come to Europe with his 14 Points for Peace. Many complimented him on his vision; yet some were dubious. Take, for example, the Prime Minister of France. He complained that God, himself, had only 10 commandments. Sounds familiar” [25]. Президент також вжив вислів, породжений Біблією, “Holy Land” замість Палестини, наголошуючи на потребі досягнення демократії в цій країні: “Achieving peace in the Holy Land is not just a matter of the shape of a border” [25]. Засіб заміни одного вислову іншим належить до найпоширеніших мовних універсалій, що викликає емотивні почуття і загальний ентузіазм. Саме це головна прагматична мета – викликати такі настрої.

Отож, на підставі дослідження переконуємось, що Біблія посідає важливе місце в житті американського народу. Американські Президенти, використовуючи Святе Письмо у своїх промовах як прецедентний текст, ще раз наголошують на важливості Його істин для всієї нації, адже вони об'єднують всіх американців та служать законами для самих Президентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Андрейчук Н. І.* Біблеїзми з точки зору когнітивної семантики / Н. І. Андрейчук, І. Д. Карамішева // Вісник Державного університету “Львівська політехніка”. – 2000. – № 381 : Проблеми лінгвістики науково-технічного і художнього тексту та питання лінгвометодики. – С. 55–58.

2. *Ахманова О. С.* Словарь лингвистических терминов / О. С. Ахманова. М. : Сов. Энциклопедия, 1969. – 607 с.
3. *Бельчикова О. Ю.* Библизм как средство выражения иронии в романе С. Льюиса “Элмер Гентри” // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия “Филология. Социальные коммуникации”. Том 22 (61). – 2009. – № 2. – С. 365–368.
4. *Бирих А.* Из истории русских библейских выражений / А. Бирих, Й. Матешич // Русский язык за рубежом. – 1994. – № 5–6. – С. 41–46.
5. *Дзера О. В.* Біблійний інтертекстуальний простір роману “Портрет Доріана Грея” О. Вайлда і його українського перекладу // Іноземна філологія. Український науковий збірник. – 2013. – Вип. 125. – С. 159–167.
6. *Енциклопедія сучасної України* / Головна ред. колегія: Дзюба І. М. та ін. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Т. II. – 871 с.
7. *Зорівчак Р. П.* Біблізми у нашому мовленні // Кримська Світлиця, 2006. – № 38. – С. 103.
8. *Караулов Ю. Н.* Русский язык и языковая личность. – Москва: Наука, 1987. – 261 с.
9. *Клюкина Т. П.* Литературные аллюзии, образы и цитаты в английском языке. – Справочное пособие. – М., 1990. – 346 с.
10. *Лексикон загального та порівняльного літературознавства* / [ред. А. Волков]. – Чернівці : Золоті Литаври, 2001. – 636 с.
11. *Лингвистический энциклопедический словарь* / Гл. ред. В. И. Ярцева. – Москва : Советская энциклопедия. – 1990. – 685 с.
12. *Морозова І. Б.* Прагматичний аналіз структури і семантики елементарних комунікативних одиниць у світлі гештальт-теорії: Монографія / І. Б. Морозова. – Одеса: Друкарський дім, 2009. – 384 с.
13. *Селіванова О.* Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля. – К., 2006. – 716 с.
14. *Словник української мови в II томах* / Ред. колегія: І. К. Білодід та ін. – К. : Наукова думка, 1970. – Т.1. – 799 с.
15. *Солошенко О. Д.* Про визначення і типологію біблізмів / О. Д. Солошенко // Іноз. філологія. – Вип. 111. – Львів, 1999. – С. 132–138.
16. *Українська мова. Енциклопедія. Видання друге виправлене і доповнене* / Ред. колегія: Русанівський В. М. та ін. – К. : “Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана, 2004. – 820 с.
17. *Alexander Soloshenko.* Biblical expressions: their linguistic status and currency in English. – Piotrków Trybunalski: Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie przy Filii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego, 2011. – 396 p.
18. *Chamber’s Dictionary of Idioms: English-Ukrainian semibilingual.* – К. : Всеуито, 2002. – 475 с.
19. *Longman Dictionary of English Idioms* / [director, Thomas Hill Long]. – Longman Group Limited, 1980. – XX, 387 p.
20. *Michael J. Hyde.* The Rhetor as Hero and the Pursuit of Truth: The Case of 9/11 // Rhetoric and Public Affairs, 2005. – Vol. 8. – № 1. – pp. 1–30.
21. *New World Translation of the Holy Scriptures.* – Brooklyn: Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc., 1981. – 1469 p.
22. *Nelson’s New Illustrated Bible Dictionary / Completely revised and updated edition / General Editor R.F. Youngblood.* – Neshville, Atlanta a.o. : Thomas Nelson Publ., 1995.
23. *The Norton Anthology of American Literature.* Nina Baym, Ronald Gottesman, Lawrence B. Holland, David Kalstone, Francis Murphy, Hershel Parker, William H. Pritchard, Patricia

B. Wallace. – New York, London, 1989. – W.W.Norton & Company, Inc. – V–XXXii, 1 – 2710.

24. Van Parijs, Ph. Linguistic Justice for Europe, Belgium and the World // In: Lectures for the XXI Century / Bart Raeymaekers (ed.). – Leuven: Leuven Univ. Press, 2008. – P. 13–36.

Електронні джерела

25. American Rhetoric [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.americanrhetoric.com>
26. The American Translations of the Bible (K. Barker) [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.helpmewithbiblestudy.org>
27. The Bibles of Colonial America [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.greatsite.com>
28. Bible Gateway [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.biblegateway.com>
29. Poetry Foundation [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.poetryfoundation.org>
30. Top Ten Bible Translations [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://thomrainer.com>

Стаття надійшла до редколегії

01.12.2015 р.

Статтю прийнято до друку

20.02.2016 р.

BIBLICAL EXPRESSIONS IN THE SPEECHES OF THE US PRESIDENTS AT THE END OF THE 20TH CENTURY AND AT THE BEGINNING OF THE 21ST CENTURY

Viktoriya Chetaykina

*Ivan Franko National University in L'viv
(1, Universytets'ka St., L'viv, 79000)*

The article focuses on the analysis of the pragmatic functions of biblical words and phrases in the speeches of the US Presidents at the end of the 20th century – at the beginning of the 21st century and their masterly usage of the Bible as a precedent text. The paper analyses the pragmatic functions of direct quotations and transformed biblical phrases as well as the words and expressions “produced” by the Bible used in the speeches of William Clinton, George W. Bush and Barack Obama.

Scripture has a special place in enriching the languages and literatures of the world. For centuries Christian truths passed down from generation to generation through translations of the Bible. Books have been translated into 2,200 languages from 2700 existing, which brought together the international community around certain biblical ideals and concepts. It is no accidental that the Bible occupies an important place in the US, the state consisting of representatives of different nations and faiths.

The study reveals that the Bible occupies an important place in the lives of the American people. While using Scripture in their speeches American presidents emphasize the importance of Its truth to the whole nation, because they unite all Americans and are laws for the presidents themselves.

Keywords: biblical phrases, precedent text, intertextuality, vertical context, citation (quoting), idiom, allusion, pragmatics, rhetoric